No. 1344

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 22 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents er regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 20 September.

De Eerste Kamer heeft in de zitting van gisteren het project-adres ten antwoord op de troonrede bijna zonder discussie aangenomen. Alleen § 8 heeft aanleiding gegeven tot een paar aanmerkingen. De heer Cremers vond de redactie van die paragraaf niet doelmatig, omdat daarin niet genoeg werd gedrukt op de grondwettige verpligting, dat het ontwerp van wet op het onderwijs ten spoedigste moet worden voorgedragen. De heer van Andringa de Kempenaer had een dergelijk bezwaar tegen de paragraaf, omdat, behalve op de aangelegenheid van het onderwijs, niet genoegzaam werd aangedrongen op de voordragt van wetten tot regeling van het koloniaal beheer. Na eene korte en voldoende toelichting door den heer van Rijckevorsel gegeven, is deze paragraaf met alle stemmen op 3 na aangenomen, en vervolgens het geheele adres met algemeene stemmen goedgekeurd.

De klagten der piëtistische school, zoo menigvuldig in onze dagen en zoo angstig, over de verloochening van Jezus' Godheid door de zoogenaamde Groningsche school — welke school, op hare beurt, met Merle d'Aubigny, in het ontbindings-proces van tegenwoordig den morgenstond van eene nieuwe ontwikkeling voor het Protestantismus te gemoet ziet en, met de Hervormde Synode, van meening is, dat »de bewegingen, die zich allerwege op het grondgebied der christelijk-protestantsche Kerk vertoonen, tot den *overgang* behooren, dien zij [redacted] in hare geschiedenis — die klagten hebben ons levendig voor den geest geroepen de schoone woorden van den genialen schrijver van *de Toestand van het Protestantismus*, met welken diepzinnigen en nog altijd in de hoogste mate behartigenswaardigen arbeid de *Katholiek* zijne taak aanvaardde — de schoone woorden, welken wij hier laten volgen:

»Ach, het is grievend, het is hartverscheurend, in zoo vele landen van Europa, de zich afscheidenden te hooren jammeren, dat men hun den Christus ontroost; maar het is bij eenig nadenken nog akeliger en zwarter, als men sommige met den ganschen toestand bekende, onderzoekende en door hunne wetenschap of maatschappelijk standpunt hooggeplaatste Protestanten, nog in het uiterst uur ziet stand houden, en hoort, hoe zij, zich zelven en anderen een ijdelen troost toesprekend, in den ondergang van hun Jeruzalem de komende verlossing daarvan begroeten. Het schijnen geheimzinnige profeten, op hare puinen nederzittend, die, terwijl verwoesting en instorting kraken om hen heen, het oog op de toekomst geslagen, uitroepen: »morgen! morgen! wij hebben een teeken gezien: morgen is alles voltooid!"

Wij gaven in ons nummer van eergisteren een schrijven uit Duitschland in de Parijsche *Union* opgenomen. Als toelichting van die correspondentie meenen wij eene plaats te moeten geven aan eene redevoering onlangs door den Koning van Pruissen gehouden te Potsdam ten antwoord op eene aanspraak van den *Treubund*. Uit die redevoering toch, door de Nationale Pruissische Courant medegedeeld, wordt allezins bevestigd wat wij gezegd hebben, dat de Fransche schrijver zijne wenschen voor daden heeft aangezien en zijne verwachtingen van den Koning van Pruissen te hoog heeft gestemd. Zie hier wat de Koning van Pruissen onlangs tot den *Treubund* sprak:

»Deze laatste dagen hebben mijn hart verheugd, vooral de huldebewijzen, die mij door de vorstendommen van Hohenzollern zijn gebragt, en die door de dagbladen niet dan zeer onvolmaakt kunnen worden verhaald. Intusschen, ook bij deze gelegenheid heeft de kwaadaardigheid en de onwetendheid mij laten zeggen wat ik niet gesproken heb. Zoo heeft men mij laten betuigen, dat ik het betreurde, om den grooten afstand niet in staat te zijn van hulp te verleenen aan mijne Staten van Hohenzollern. Ik heb juist het omgekeerde gezegd, en laat ik overigens niet het kasteel van Hohenzollern versterken? Maar het is nog droeviger voor mij dat mijne vijanden (zij zijn dezelfde die de *Treubund* zoo dapper bestrijdt) zich niet hebben ontzien de laagste middelen te bezigen, om mij en de Koningin te lasteren en ons het vertrouwen onzer onderdanen te ontnemen! Zoo verbreidt men weer op nieuw den hatelijken laster, dat de Koningin en ik voornemens zijn ons tot het Katholicisme te bekeeren. Om de waarheid te zeggen, ik ben reeds aan deze aanvallen, die door de hel worden ingegeven, gewoon. Men heeft die gebruikt sinds mijne komst op den troon, en de eene leugen is op de andere gevolgd. Zoo heeft men voorgegeven, dat ik, onder anderen, het presbyterianisme (het systeem van de Schotsche Kerk) in mijne Staten wilde invoeren; dat ik eene overdrevene christelijke (»*hyper-christliche*") rigting had genomen en dat ik eene stipte onderhouding van den Zondag wilde voorschrijven. Toen nu deze leugenachtige uitstrooisels niet werden bewaarheid, heeft men ze laten vallen en tot andere wapenen zijne toevlugt genomen. Men heeft vervolgens uitgedacht te zeggen, dat ik in Pruissen de Anglikaansche hierarchie wilde nabootsen, en toen men gewaar werd dat deze maatregel uitbleef, toen heeft men gevonden, dat het de kortste weg was om de Koningin en mij te beschuldigen, dat wij katholijk wilden worden. Ook deze laster zal zijn tijd hebben, en door andere worden opgevolgd; want mijne vijanden rusten niet; ik moet bekennen, dat ik niet meer zoo opgeruimd kan zijn als weleer. Er is van al die geruchten geen woord waar, ik denk er niet aan, en ik magtig U van die verklaring dat gebruik te maken dat U zal goeddunken."

Men ziet Frederik-Willem's verklaring is duidelijk en laat geen schijn van twijfel overig. Maar is het niet vreemd, dat men hem achtervolgens zoo verscheidene plannen van godsdienstige wijziging toeschrijft? Wij betwijfelen het koninklijk woord niet. Maar toont niet die vasthoudendheid van de vijanden des Konings om hem *à tout prix* eene gezindheid tot verandering toe te schrijven, dat die verandering zelve in den toestand ligt, die onhoudbaar is? En wordt zoo niet eenigermate bevestigd, wat wij gezegd hebben, dat het Protestantisme in het protestantsch gedeelte van Pruissen gedaan heeft, en dat het gouvernement daar geen steunpunt meer kan vinden, waarop iets kan worden gebouwd? En is niet de blijkbaarheid van deze toedragt van zaken eene gerede gelegenheid voor de vijanden van den Koning om hem te beschuldigen, dat hij voor zijn Staten eene andere godsdienstige rigting zoekt?

Wat er ook van zij, van Pruissen is waar wat van Frankrijk gezegd is: dat het eene algemeene ontbinding te gemoet gaat, tenzij door Gods oneindige barmhartigheid het geloof worde verlevendigd en daardoor eene verjeugdigde christelijke maatschappij ontsta.

Jules Gondon's wederlegging der Brieven van Sir Gladstone.

Zie *de Tijd* №. 1342.

»Van hetgeen gij opgeeft, als door *u gezien*, is er niets wat ik niet terugvind in de bagno's of gevangenissen van Frankrijk en van andere landen. Maar de zwaarwigtige en terugstootende feiten, waarop gij u grondt, om aan de Napelsche Regering *hare barbaarschheid, hare wreedheid, hare woestheid* te verwijten, zijn juist dingen die gij niet gezien hebt en waarover gij Lord Aberdeen onderhoudt op vermoedens, op een *men zegt, men verzekert mij, naar ik geloof*, of *naar men mij verhaalt*.

»Ik heb ook geconstateerd, in strijd met uwe beweringen, dat de onverschilligheid der bevolking en de misdadige plannen der revolutionnaire partij alleenlijk belet hebben, dat de constitutie, na twee vruchtelooze proefnemingen, niet in werking werd gebragt. Mogt gij nog niet genoeg nopens die omstandigheden zijn ingelicht, dan vestig ik uwe aandacht op de openbaringen, gedaan door een lid der revolutionnaire partij Guilielmo Pepe, in zijne gedenkschriften, waarin hij formeel erkent, dat het plan der raddraaijers was, de nieuwe Kamer te veranderen in eene *constituëerende vergadering* en den Koning af te zetten. Ferdinand is alzoo geen meineedige.

»Uwe lasteringen tegen de geestelijkheid en het onder haar toezigt gegeven lager onderwijs, zijn evenzeer van grond ontbloot, als uwe aantijgingen jegens den Koning en zijne ministers.

»Ziedaar nogthans de bouwstoffen, waaruit gij de vreeselijke akte van beschuldiging, die gij der Regering der Beide Siciliën in het aangezigt slingerdet, hebt zamengesteld! Gij kunt *geen* enkel bewijsstuk *vertoonen*, gij kunt geen enkelen getuige *voorbrengen*; gij voert geen enkel gewigtig feit aan, dat door u gezien en gestaafd is, en nogthans durft gij, van dit gouvernement sprekende, te schrijven: »*het is de godloochening tot regeringsstelsel gemaakt*;" »*alle ondeugden maken deszelfs hoedanigheden uit*;" het beloont »*den moord*," het gebruikt *monsters en slaven* om regt te spreken; het is »*de grootste wetschender, de grootste misdadiger van het land*;" zijne »*daden zijn een hoon tegen de godsdienst, de beschaving en de menschheid*".... Heeft men wel ooit zoodanige eerlooze beschuldigingen zien inbrengen tegen een gouvernement, wiens hoofd, zoo hij fouten begaan heeft, slechts gezondigd heeft door overgroote goedertierendheid? Heeft ooit eenig staatsman eene daad van waanzinnigheid begaan, welke te vergelijken is bij die, welke u de vurigste sympathien der socialistische partij heeft verworven?

»Gij schijnt bij de beschouwing van uw werk zelf teruggeschrikt te zijn voor deszelfs gevolgen. Gij schijnt van schrik terug te deinzen voor het monsterachtige voortbrengsel uwer handen, en vermoedelijk uw geweten wenschende gerust te stellen, schreeft gij het postscriptum, dat uwen tweeden brief uitmaakt en waarin gij zelf uwe eerste beweringen verzwakt: »Op nieuw," zegt gij, »den eersten brief dien ik aan uwe Lordschap gezonden »heb, lezende, en deszelfs *uitdrukkingen* overwegende, »vind ik daarin eene *warmte*, welke stof kan geven tot »kritiek.... Ik ontwaar daarin eene groote verscheiden»heid van aantijgingen, die bij sommigen afschuw en »verontwaardiging; bij anderen ongeloovigheid en bij »de meesten verbazing zullen opwekken.... ik moet »bekennen, wat de zwaarste aantijging betreft, DAT »HET MIJ NIET MOGELIJK IS GEWEEST, NAAUWKEURIG DER»ZELVER BIJZONDERHEDEN NA TE GAAN.... Ik blijf nogtans »van meening, dat het *algemeen* tafereel *niet te erg* »overdreven is.... Thans is het mijn voornaamste doel, »de ALGEMEENE WAARSCHIJNLIJKHEID mijner beweringen »te staven.... Wat het getal der gevangenen en den »toestand zelven der gevangenissen betreft, deze zijn slechts »bijzaken...."

»Uwe akte van beschuldiging rust dus nog alleen maar op *waarschijnlijkheden*, op aantijgingen, *waarvan het u onmogelijk is geweest de bijzonderheden na te gaan!* Uwe eigene getuigenis komt mij te hulp, om die acte tot hare juiste waarde terug te brengen; het zijn uwe eigene handen die dezelve verscheuren! Ik reken op mijne beurt op uwe toegevendheid, om de *warmte* te verontschuldigen der *uitdrukkingen*, waarvan ik mij somtijds bediend heb, als ik u op eene zoo formeele en stuitende wijze beschuldigingen zag doen, terwijl gij u slechts kondet beroepen op zulke onbestemde en verdachte *vermoedens*, dat de goede trouw u ten pligt stelde dezelve met verachting af te wijzen.

»Mogen uwe eigene bekentenissen verder tot inlichting verstrekken voor de openbare meening, welke, van hare eerste verbazing bekomen, u reeds strenge rekenschap afvordert voor uwe naamelooze vermetelheid.

(*Het Slot in een volgend №.*)

Merkwaardig zijn de volgende woorden van de *Revue des Deux Mondes*, naar aanleiding van het jongste werk van Guizot, *Histoire de l'origine du gouvernement representatif*, bij welke gelegenheid dat veelgelezen tijdschrift in 't breede en met hoogen lof gewaagt van de uitmuntende en ons dierbare *Lettres et opuscules inédits* van Joseph de Maistre. Wat de *Revue* in deze regels ten opzigte van Frankrijk zegt, geldt ook van vele andere landen:

»Wij hebben van Engeland de uiterlijke [illegible] zijner instellingen ontleend, onder voorgeven [illegible] volmaaktheid te brengen; wij hebben [illegible] wentelingen en dynastie-verwisselingen [illegible] hebben wij van Engeland ook [illegible]

dat nationaal karakter, hetwelk doortrokken is van den invloed der geschiedenis van zijne oorlogen, en dat aan zijne instellingen kracht en leven schenkt? Konden wij zelfs dat genie en dat karakter wel aan Engeland ontleenen?....

»Dit is het wat thans den heer Guizot tot de verklaring brengt dat het vertegenwoordigend regeringstelsel geen eenvormige type bezitten kan, maar zich moet rigten in evenredigheid van den oorsprong en de bestemming van ieder land. Ongelukkiglijk hebben wij ons, bij het kunstmatig navolgen van instellingen die niet bij ons zelven te huis behoorden, van ons doel verwijderd; wij hebben zelfs daardoor bewerkt dat de kennis onzer eigen behoeften en der wezenlijke voorwaarden van ons bestaan minder duidelijk kenbaar is geworden en terwijl onze vijand, de geest des opstands, rondom ons in sterkte toenam, hebben wij, in plaats van een krachtig zedelijk en zuiver staatkundig gevoel daartegen over te stellen, er ons op toegelegd dien geest met fictien te bekampen."

De vijfde algemeene vergadering der Katholijke Associatien van Duitschland, zal gehouden worden te Maintz, den 7, 8 en 9 October.

Volgens het *New-York Freemans Journal* vinden de geestelijken, die naar Amerika gezonden zijn, om bijdragen te verzamelen voor de Iersche katholijke Universiteit, bij de Katholijken van New-York den grootsten bijval. Een ongenoemde, die tot dat einde reeds 1400 £ geschonken had, heeft den Primaat doen weten dat hij zijne bijdragen tot 5000 £ zou brengen. Volgens een Iersch blad, zou Dr. Newman bestemd zijn tot rector der Universiteit.

De Protestantsche bladen in Engeland loopen hoog weg met het geopenbaard persoonlijk gevoelen van een der katholijke bisschoppen in Ierland, Mgr. Blake, die minder ongunstig dan zijne ambtbroeders denkt over de gemengde staatsscholen. Zij beweren dat ook Mgr. Murray, aartsbisschop van Dublin, die scholen genegen is. Doch ofschoon die Prelaat bij wijze van uitzondering verklaart, dat in zijn diocese nationale scholen gevonden worden waar de bestuurders, de onderwijzers, de kinderen, waar de geheele geest van het onderwijs katholijk is, en waar de kinderen wel onderrigt waren in de godsdienstleer, laat Z. Hoogw. daar terstond op volgen: »Naar mijne overtuiging is gemengde opvoeding in hare algemeene strekking gevaarlijk voor het katholijk geloof, en wel berekend om in de jeugdige gemoederen zaden van onverschilligheid in het godsdienstige te strooijen. De werking mag niet onmiddellijk zijn, mag niet in elk bijzonder geval kunnen worden aangewezen, het stelsel mag langzaam werken, gelijk sommige vergiften; maar het houdt daarom niet op te werken, en draagt onmisbaar kwade vruchten."

Het Sardinisch ministerie zet zijne vervolgingen tegen de Katholijken voort. Men herinnert zich dat de minister van openbaar onderwijs te Turijn, de heer Gioja den bisschoppen voor eenigen tijd per circulaire heeft aangezegd dat het theologisch onderwijs voortaan onder het onmiddellijk beheer van den Staat moet behooren, alsmede dat de bisschoppen eenparig hebben verklaard dat zij alle door den minister gestelde voorwaarden niet zouden aannemen, zonder de heilige en onschendbare regten der Kerk te kwetsen en de grondslagen der katholijke godsdienst te vernietigen.

De minister heeft zich echter door dat krachtig en eenparig antwoord niet laten afschrikken, maar eene nieuwe circulaire gezonden — ditmaal niet aan de bisschoppen, maar aan de provisores der lands-universiteiten, met uitdrukkelijk bevel om te handelen volgens het inzigt der regering. De *Campana* van Turijn berigt dat de Bisschoppen kennis genomen hebbende van deze nieuwe ministerieele daad van willekeur, eenparig besloten hebben hunne geheiligde regten en volkomen onafhankelijkheid in de zaak der theologische studien ongeschonden te handhaven. Men weet dat de minister gedreigd heeft aan de universiteiten de rijks-subsidien en aan de professoren hunne traktementen te zullen onttrekken, indien zij weigerachtig mogten zijn, zich onder het juk der regering te krommen.

Het officieele dagblad van Venetie van den 10den bevat het volgende welgeschreven artikel:

»Het gedrag van de Britsche agenten buiten 's lands en de handelingen en redevoeringen der Britsche ministers in het parlement hebben elk opmerkzaam beschouwer overtuigd, dat de verstoorders der openbare rust ondersteuning en aanmoediging in Engeland gevonden hebben. Het oordeel van Europa zou, zoo het niet opzettelijk wars misleid geworden, op dit punt eenstemmig zijn. Men ziet het Engelsche gouvernement in zijn eigen land bestendig andere beginselen volgen, dan die het buiten 's lands in toepassing brengt. Hoewel een vurig voorstander van den Hongaarschen opstand, oefent het te Cephalonia groote gestrengheid tot bedwang eener volksbeweging. Engeland zendt zijne eigene aan hoogverraad schuldig bevonden onderdanen naar Botany-baai, en neemt de verraders van Kiutahia in zijne bescherming. Het vrije Engeland, hetwelk zich beroemt door de Voorzienigheid tot bescherming der vrije staatsinstellingen geroepen te zijn, weigert aan een groot deel zijner ingezetenen gewetens- en godsdienstvrijheid. Het innig genoegen waarmede het Engelsche volk tot nog toe de beroeringen van het vasteland aanschouwd heeft, zou wel eens door ernstige bekommering voor eigen veiligheid kunnen vervangen worden. In Ierland smeult het vuur onder de asch, en eene enkele vonk zou genoeg zijn om in dat rampzalig land het vuur van godsdienst- en burgeroorlog te doen ontbranden."

Naar wij vernemen heeft de heer Mr. R. Wichers bedankt voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. (*H.*)

Z. M. heeft benoemd tot directeurs van postkantoren: te Heusden, den heer Thierens; te Oud-Beijerland, den heer W. C. Wijnmalen.

Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken heeft tot leeraar in de Fransche en Hoogduitsche talen bij het Nassau-Veluwsch gymnasium te Harderwijk benoemd den heer M. J. de Lange, hulponderwijzer aan het instituut der Evangelische Broedergemeente te Zeist.

Het *Staatsblad* n°. 133 bevat het Besluit van den 3 Sept. 1851, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de onlangs met Belgie geslotene overeenkomst tot staking der heffing van de scheepvaartregten op de gemeenschappelijke Maas.

De Minister van Finantien heeft bekend gemaakt, in afwachting van de nadere bepalingen tot de geheele intrekking van de muntbiljetten in verwisseling voor gouden stukken van ƒ10 en ƒ5 uitgegeven, volgens de wet van den 17 September 1849, welke intrekking, volgens art. 4 dier wet, uiterlijk op den laatsten December 1852 zal plaats hebben, terwijl die muntbiljetten inmiddels wettig betaalmiddel blijven, — dat de sommen in die biljetten uitgedrukt, van heden af *voor de houders, welke dit mogten verlangen*, opvraagbaar zijn bij de Nederlandsche Bank te Amsterdam, en aldaar zullen worden uitbetaald in wettige Nederlandsche munt.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft gisteren geene zitting kunnen houden, daar er geen genoegzaam getal leden is opgekomen. Door den Minister van Finantien is, van 's Konings wege, de Staatsbegrooting voor het jaar 1852 aangeboden. De ontvangsten zijn geraamd op ƒ71,472,823 en de uitgaven op ƒ69,801,236. Ook is door de commissie voor het opstellen van een adres van antwoord op de troonrede een ontwerp ter tafel gebragt.

Men leest in de *Nederl. Stoompost*:

»Naar wij vernemen zal in de volgende maand op den Nieuwendijk te Amsterdam geopend worden, een *Museum* van *Wetenschap* en *Nijverheid*, geheel in navolging van de Polytechnische Institution te Londen. Het zal gewis onzen land- en stadgenooten aangenaam zijn dit te vernemen, daar reeds sedert lang dusdanige instelling alhier eene behoefte was. Dat dit door onze landgenooten op prijs zal gesteld worden, mogen wij niet betwijfelen; wij wenschen dat de ondernemer, dien het niet aan lust ontbreekt, de belangstelling van het publiek in ruime mate moge ondervinden."

»Dewijl het te snel afloopen der houtwagens van sluizen en bruggen soms tot het veroorzaken van ongelukken aanleiding geeft, is het aangenaam te kunnen mededeelen, dat de wagenmaker, J. Stam Gz., wonende te Amsterdam op de Botermarkt bij de Amstelstraat, die tevens Commissaris over het Voermans-wezen is, ter voorkoming dier ongelukken, een toestel heeft uitgevonden, waardoor men die wagens, hoe zwaar ook beladen, naar verkiezing langzaam van de sluizen kan doen afloopen, en ook in het afgaan, derzelve staande houden. Eene proef met een zwaar beladen wagen, waaraan een zoodanig toestel was aangebragt, over de hoogste sluizen der stad genomen, heeft de doelmatigheid der uitvinding bewezen: eene uitvinding die welligt ook op andere middelen van vervoer zal kunnen worden toegepast. De heer Stam zal gaarne ten aanzien van deze zoo nuttige uitvinding de verlangd wordende inlichtingen geven."

Uit de tijdingen per Overland-Mail, gisteren ontvangen, ontleenen wij het volgende:

De berigten omtrent de cholera zijn zeer gunstig. In de meeste plaatsen hebben zich geen nieuwe gevallen vertoond. Hier en daar, doch zeldzaam, worden eenige personen, slechts in eenen ligten graad, daardoor aangetast. Alleen in het distrikt Boengattan, residentie Bezoekie, is de ziekte sedert 1 Julij toegenomen.

Bij besluit van den Gouv.-Generaal van 16 dezer is bepaald:

Art. 1. Recepissen, zoo als bedoeld zijn bij de publicatie van 4 Febr. 1846 (*Staatsblad* N°. 3), kunnen mede worden uitgegeven, tegen afzondering, voor waarborg, van Nederl. zilveren guldens, derzelver veelvouden en onderdeelen, of van wigtige gouden Nederl. vijf- en tienguldenstukken, berekend tegen vijf en tien Ned. guldens. De afzondering der zilveren of gouden munt zal geschieden naar de rede van eenen Nederl. gulden voor elken uitgegeven recepis-gulden.

Art. 2. De directeur-gen. van finantien zal, door middel van de *Javasche Courant*, maandelijks aan de gemeente bekend maken het bedrag der in wandeling zijnde recepissen en van de tot waarborg derzelven afgezonderde gelden.

Te Billiton is door een Inlander het kerkhof van den kampong, die ten Noord Oosten van het fort ligt, aangewezen als tingrond te bevatten. Een onderzoek in de nabijheid van het kerkhof ingesteld, bevestigde dit berigt. Daags na de ontscheping had men reeds tin-erts. Sedert is de heer de Groot bezig, om de valiei der Tjeroetjoep te onderzoeken, waartoe bereids eenige putten en boorgaten zijn gemaakt, in alle van welke tin gevonden is. Op weinige palen beoosten het fort is de eerste ontginbare plaats gevonden, en zijn de heeren van Tuyll en Loudon, de laatste als gevolmagtigde van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, op raad van den Heer de Groot, voornemens het gouvernement te verzoeken te dier plaatse op eigene kosten eene proefmijn te ontginnen. Tot dusver is de loop van het onderzoek als zeer gunstig te beschouwen, en schijnt aan de mogelijkheid van het welslagen eener tinmijnontginning op Billiton niet langer te worden getwijfeld.

Eene afdeeling van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen is te Batavia opgerigt door de heeren P. van Rees en D. van Schreven; 105 personen hebben zich bij hen aangesloten. In den avond van 19 Julij jl. had de eerste bijeenkomst plaats, ruim 60 leden waren tegenwoordig en de afdeeling werd, bij eene korte toespraak van den heer van Rees, voor gevestigd verklaard. Z. Exc. de Gouv.-gen heeft het beschermheerschap op zich genomen en uit eigene fondsen ter beschikking van het voorloopig bestuur gesteld eene som van ƒ1000 in eens en jaarlijks, tot weder opzeggens toe, ƒ500.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturday, 20 September.

In deze zitting zijn ingekomen 1°. een wetsontwerp betrekkelijk de overbrenging en aanwijzing van fondsen voor het herstel van het muntwezen; 2°. een ontwerp betrekkelijk de dading van een domaniaal eigendom onder de gemeente Zaamslag.

De Voorzitter geeft kennis van de in de bijeenkomst van gisteren ingekomen stukken en van de aanbieding der begrooting. Thans wordt besloten de begrooting naar de afdeelingen te verzenden. Ook het ontwerp-adres van antwoord, zoo als het door de commissie is voorgesteld, wordt ter tafel gebragt en naar de afdeelingen verzonden. Deze hebben na afloop der vergadering, onmiddellijk het conceptadres onderzocht.

Ten half drie ure zal er wederom eene openbare zitting worden gehouden; waarschijnlijk zullen daarin de discussien over het adres bepaald worden op Maandag.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 September. Van de groote politieke aangelegenheden is niets nieuws te melden. De kandidatuur van den Prins van Joinville is nog ver van verzekerd te zijn, zeggen de Elyseesche bladen, die er bij voegen dat de Prins er denkelijk ook geheel van zal afzien. Vandaar, zegt men, de toorn van het blad *l'Ordre* tegen Guizot en zijne vrienden, voorstanders der ineensmelting.

— Heden heeft de permanente commissie hare gewone zitting gehouden, die echter zeer onbeduidend was. Het gerucht loopt dat nog meerdere departementen in staat van beleg zullen worden gesteld.

— De nieuwe postverbinding tusschen Frankfort en Parijs heeft een aanvang genomen. Reizigers en brieven, die 's namiddags 3 ure van daar vertrekken, komen den volgenden avond ten 6 ure in Parijs aan. De reis wordt deels per spoorweg, deels in diligences volbragt, die twee verdiepingen hebben, en even elegant als gemakkelijk zijn ingerigt.

— De arme Karthuizer kloosterlingen te Grenoble, die arm zijn en wier leven eene gedurige ontbering is, zijn echter rijk voor de armen en behoeftigen uit den geheelen omtrek, die van hunne milddadigheid dagelijks nieuwe weldaden ontvangen. Dezer dagen gaven zij 500 francs voor de slagtoffers eener overstrooming.

MADRID, 13 Sept. Een brief van den kapitein-generaal van Cuba, aan den minister van oorlog geschreven, meldt, dat de zeeroovers onder Lopez in de rigting van Artemisa trokken en heftig door de Spanjaarden vervolgd werden. Den 16 Augustus had tusschen hen een gevecht plaats gehad, waarbij de Amerikanen 180 man verloren hadden en Lopez gekwetst werd.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Sept. De *Globe* zegt dat de regering heeft besloten wederom troepen tot versterking der krijgsmagt in de Kaap kolonie af te zenden, ofschoon van de aankomst der onlangs derwaarts gezonden versterkingen nog niet eens berigt is ontvangen.

— In den afgeloopen nacht is een zware brand ont-

staan op eene houtwerf, in Bethnalgreen; de elektrieke telegraaf werd vernield, en eene ontzettende schade aangerigt. De geheele hoofdstad was verlicht als op klaren dag.

— Gisteren is de 24 Eng. mijlen lange kabeldraad voltooid, die de elektrieke verbinding zal uitmaken tusschen Engeland en het vaste land van Europa. Weldra zal Londen alzoo met de voornaamste steden van het vasteland (die van Nederland uitgezonderd) in onmiddellijke gemeenschap zijn.

— De Amerikaansche bladen bevatten de volgende opgaven, ontleend aan het tarief van het honorarium der geneesheeren te San Francisco, door het aldaar gevestigd geneeskundig genootschap vastgesteld. Eene doctors-visite wordt op zijn minst met f 40 betaald; een consult kost f 250, eene verlossing f 375, eene lijkschouwing f 500 à f 1250; de operatie van eene beklemde breuk f 1250 à f 2500. Een bewijs dat er weinig goede en praktische vroedkundigen te San Francisco zich bevinden, ziet men in de aanzienlijke som, die voor eene verlossing met de kunst wordt betaald, daar de aanwending van de forceps f 7500 kost. Even als alles, heeft ook dit voor heeren geneeskundigen zoo schoone tafereel zijne keerzijde, daar namelijk het getal der doctoren er misschien even zoo groot is als dat der zieken.

— Volgens brieven van 5 Sept., uit Konstantinopel, zijn de op vrije voeten gestelde vlugtelingen in de Dardanellen aangekomen; twee of drie hunner zouden zich naar Engeland, de overigen naar de Vereenigde Staten begeven. Aan den vertegenwoordiger van Oostenrijk, die zich over de loslating, vooral over die van Kossuth, beklaagde, moet de Porte geantwoord hebben, dat zij niet ten eeuwigen dage de cipier dier vlugtelingen blijven kon.

— De discussie welke tegenwoordig te Konstantinopel gevoerd wordt, nopens de kwestie der heilige plaatsen, heeft tot resultaat gehad, dat de diefstal bewezen is, die drie jaren geleden in de Kerk van het H. Graf door eenige Grieken gepleegd is van een rijk en prachtig versiersel, voorstellende het Firmament met sterren en de drie Wijzen. Dit kunststuk uit goud en diamanten zamengesteld, had eene onmetelijke waarde. De ridder Botta is er in geslaagd, de Grieken tot de bekentenis van hunnen diefstal te brengen. Dit prachtig kunststuk was aan de Latijnsche Kerk te Jerusalem geschonken, door den heiligen Lodewijk, Koning van Frankrijk.

— De met de jongste overlandpost uit Calcutta den 7 Augustus verzonden [illegible] Indie luiden niet zeer gunstig.

Te Calcutta is eene zamenzwering ontdekt, die ten doel had, de ontvlugting van een inlandsch stamhoofd, die aldaar gevangen gehouden wordt, te bewerken.

De stam der Rohillas heeft weder vijandelijkheden gepleegd en twintig dorpen omstreeks Goolburgah geplunderd en in de asch gelegd.

Het gerucht liep dat de troepen van Goolab Singh, die laatstelijk door het Britsch gouvernement tot het bewind over Cashmere werd verheven, vier dagreizen van daar in een gevecht met het volk, hetwelk zijn gezag weigert te erkennen, zouden geslagen zijn; hij zou daarbij een groot aantal manschappen en krijgsbehoeften verloren hebben.

De opstand in China breidde zich uit, de keizerlijke troepen vermogten niets tegen de opstandelingen.

— Volgens de laatste berigten uit China liep te Canton het gerucht, dat de hoofdstad door de opstandelingen veroverd en de keizerlijke kommissaris met 3000 man tegen hen opgerukt was.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 19 Sept. Men schrijft uit Frankfort, dat de Senaat een wetsontwerp op de drukpers heeft gereed gemaakt, hetwelk gisteren aan het wetgevend ligchaam zou worden voorgesteld. Voor zooveel malen 's weeks een dagblad verschijnt, zou een borg van 1000 gulden voor elken keer moeten gesteld worden. Een redakteur die binnen het jaar twee malen, wegens persdelikt is veroordeeld, zal van een tot vijf jaar geschorst kunnen worden; terwijl de politie alsdan het dagblad geheel zal kunnen verbieden. De persmisdrijven tegen den Bond, zullen met gevangenis gestraft worden.

— Men schrijft uit Kassel, dat al de agnaten van het regerende huis in Keur-Hessen hunne volle toestemming hebben gegeven tot de voorgenomen verandering der bestaande constitutie van 5 Januarij 1831. Men kan als zeker beschouwen, dat het stelsel van twee kamers in plaats van ééne zal treden, en dat onder anderen de Bisschop van Fulda voor de Katholijke, en de Generaal Superintendent voor de Evangelische kerk in de Eerste Kamer zitting zullen nemen.

— In Darmstadt is het bondsbesluit van 23 Augustus, betreffende de opheffing der grondregten, officieel afgekondigd.

— Het blijkt dat de gisting, die thans te Athene heerscht, het gevolg is van Britsche kuiperijen, gepleegd met het doel om den Franschen invloed in Griekenland te vernietigen.

— Vorst Schwarzenberg heeft aan de Europesche hoven eene circulaire gezonden, over de laatste keizerlijke ordonnantien, waarin de bedenkelijke toestand van het keizerrijk gedurende 1848 wordt geschetst, en gezegd, dat de Keizer die vrijwillig en uit eigen beweging de staatsregeling van 4 Maart gaf, daaraan door niets gebonden is; en dat zij gerekend moet worden tot de zoodanige besluiten, die een vorst naar tijdsomstandigheden neemt en verandert. Hij wil aan de nog heerschende verwarring en ongerustheid thans een einde maken, en tracht dit doel door zijn rescript van 20 Aug. ll. te bereiken. Vervolgens omschrijft de circulaire den aard der ministerieele verantwoordelijkheid, en hoe deze moet worden verstaan, en geeft de gronden aan, waarom de constitutioneele inrigting des rijks door den Keizer moet geregeld worden. Vorst Schwarzenberg verklaart eindelijk uitdrukkelijk, dat de Keizer geene reactie beoogt; dat hij slechts een streng-wettelijke regering vestigen wil; en dat er geene sprake zal zijn van de herstelling der vernietigde privilegien, uitzonderingen of standsvoorregten. De sinds 1848 erkende regten, personen en goederen betreffende, zullen gehandhaafd worden.

ITALIE.

Het *Giornale di Roma* van 3 dezer bevat een besluit, waarbij de staking bevolen wordt van de crimineele regtsvervolgingen tegen personen, wier schuldigverklaring geene zwaardere straf dan van zes maanden gevangenis zou ten gevolge hebben. Verder wordt aan alle gevangenen een jaar van hunnen straftijd kwijtgescholden; uitgezonderd hiervan zijn echter de veroordeelden wegens grove opligting, vervalsching, diefstal met verzwarende omstandigheden en misdaad van gekwetste majesteit.

Er is in den Kerkelijken Staat vierderlei soort van papieren munt, t. w. de schatkistbilletten in 1848 door Z. H. ingevoerd, de bons van het voorloopig bestuur, die van de republiek, en die van het tegenwoordig bestuur. Op al dat papier was meer of min verlies. De maatregels, thans door de regering genomen, om *al* de papieren munt in te trekken, is dus zeer noodzakelijk en nuttig.

De stad Rome is op verschillende punten aanmerkelijk versterkt; dat doet dus veronderstellen dat de Franschen de stad niet spoedig zullen verlaten. Een Correspondent van de *Indépendance* verzekert dat de Paus weldra naar Bologna zal vertrekken om zich onder de bescherming van Oostenrijk te stellen. Er is niets dat de waarheid van dit gewaagd berigt waarborgt.

Volgens berigten uit Piemont, door Duitsche bladen medegedeeld, zou de Sardinische regering, ten gevolge van het bijeentrekken van Oostenrijksche troepen nabij Milaan tot het houden van groote wapenoefeningen, bevel gegeven hebben om in en bij de vestingen Alessandria en Casale een legercorps van 25 a 30,000 man te vereenigen.

Uit Genua berigt men dat een vreesselijk ongeluk op den spoorweg van Turijn is gebeurd. Een trein, die den 7 van die stad was vertrokken, stiet tegen een extra-trein, die van Arquata kwam. Vier wagens werden geheel vernield, 20 personen zwaar of ligt gekwetst.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 September.

BEVALLEN (19 Sept.): C. de Greve, geb. Donker Curtius, Z.

OVERLEDEN (15 Sept.): A. S. A. van Nulck, geb. Dupont Noordbeek, 29 j. — (17 Sept.): P. Messchaert Czn., 33 j. — A. Wijnand, 3 m. — (18 Sept.): A. J. de Vita, 46 j.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 19 Sept. Heden afgedaan 25, 24 en 6 v. Maryland Tabak, ex-*Generaal Washington*, 8 en 6 vn. Maryland, ex-*Flora Macdonald*.

AMSTERDAM, 20 September.

OVERZIGT DER WEEK.

KOFFIJ. De markt heeft zich niet alleen goed staande gehouden bij zeer belangrijke verzendingen, maar worden zelfs enkele soorten *Java* vooral in het ordinaire tot veilingsprijzen te vergeefsch gezocht. — De eigenaars der lading van 4600 balen *Laguayra* hebben besloten, hunne partij vooreerst van de markt terug te houden in de overtuiging van later betere prijzen te bekomen. — Ook van *Brazil* wordt niets aangeboden.

THEE. Voor de consumptie worden voortdurende goede prijzen besteed.

SUIKER. *Ruwe*. Met weinig handel in afwachting der aanstaande veiling bij de Ned. Handelmaatschappij te Rotterdam op 22 dezer. — *Geraffineerd*. Voor *Uitvoer* in *Crushed* met terughoudende koopers. — Tot de volgende prijzen zijn enkele partijtjes omgezet: N S R Superfine f 32½, N°. 2 f 29¼, N°. 3 f 28¼; B K N°. 1 f 29, N°. 2 f 28, B en H N°. 1 f 28¾, N°. 2 f 27¾; T en C en W en Z f 26¼. — *Kandij*. Komt weinig ter markt, een enkel partijtje Stroogeel defect is met f 30 betaald; Bruin zeer gevraagd en niet voorhanden. — In *Consumptie* is de notering als volgt: N S R N°. 1 f 57, N°. 2 f 55; B K N°. 2 f 54 a 55; B en H N°. 3 f 52 a f 53; S en T N°. 1 f 53, N°. 2 f 52; W en Z f 49. *Basterden* bruin f 35 a 37; helbruin f 38 a 39; geel f 41 a 45. *Stroop*. *Stoom* f 16; O F f 19 a 20.

SPECERIJEN. De fijne soorten zonder verandering en prijshoudend. — *Peper*. Een partijtje van 320 balen *Sumatra* is tot 20 cs. verkocht. *Chinesche Kaneel* met weinig voorraad, wordt op 67 cs. gehouden. Van *Cassia Vera* zijn 850 Fardelen uit de eerste hand, tot geheimen prijs afgedaan.

FRUITEN. Door aanhoudende toevoeren uit Londen van gemeene kwaliteiten blijft de markt steeds gedrukt.

RIJST. In de gepelde soorten met belangrijken handel voornamentlijk voor uitvoer naar den Rijn.

TABAK. *Maryland* wordt in de eerste hand steeds te hoog gehouden, zoodat de omzettingen hierin zich bepaald hebben tot circa 130 vaten, benevens 40 vaten uit de tweede hand. Van *Java* zijn bij inschrijving verkocht: 1260 Pakken, waaronder 830 pakken gebost en aangeregen tot circa 19 cs. In veiling zoowel als uit de hand, zijn nog 239 Seroenen Embalema in andere handen overgegaan.

KATOEN. Tot verhoogde prijzen werden in deze week ca. 500 pakk. Amerikaansch en 40 pakk. Surinaamsch afgedaan; bij grooten voorraad zouden de omzettingen belangrijker zijn geweest en worden dierhalven nieuwe toevoeren met verlangen te gemoet gezien.

HUIDEN. Goedsoortige *Java* in ligtwigten, steeds gezocht en weinig voorhanden. Door de Nederl. Handel-Maatsch. zullen op 29 dezer, bij inschrijving verkocht worden: 1000 stuks gepekelde *Samarang*, zeer ongelijk, doorgaans oud, van 3½ Ned. ℔ dooreen, getaxeerd op 35 a 37 cs.; 530 stuks gepekelde dito, 1/3 wak, meerendeels oud, dooreen van 3¼ Ned. ℔, getaxeerd op 38½ a 39 cs., benevens 1450 droog gekalkte *Java*, doorgaans goed soortig enkele oud, dooreen van circa 4¼ Ned. ℔, getaxeerd op 41 a 42 cs. Inlandsche stil.

VERFWAREN. *Indigo*. De handel hierin blijft aanhoudend zeer levendig, waardoor er wederom eenige partijtjes *Java* tot verhoogde prijzen voor den uitvoer zijn genomen. *Cochenille* zonder vraag. Van *Verfhouten* zijn de prijzen onveranderd, met onbelangrijke omzettingen. *Harst* en *Terpentijnolie* tot iets verhoogde prijzen goed te plaatsen. *Salpeter*. West-Indische wordt tot f 8¼ gelaten. *Meekrap* onveranderd.

POTASCH. Met genoegen verkoopers. Nieuwe Amerikaansche wordt tot f 16¾ gelaten, andere soorten in verhouding.

BANCA-TIN wordt op f 47¼ gehouden, zonder kooplust.

STERKE DRANKEN. *Genever* 100 %. eerste soort f 14¾; tweede soort f 13½. *Moutwijn* 91 % f 10⅜ a kontant.

HONIG en WAS bij wankelende prijzen, zeer weinig gevraagd.

VETWAREN. Over het algemeen in eene betere stemming. *Zuidzeetraan* niet onder f 34 E. te koop; Robben f 38¼; Walvisch f 37¾; Archangel f 38; Berger bruin f 45, blank f 54; Loog f 50.

TALK gevraagd. Petersburger geele Kaarsen f 24½ a 24¾; Amsterdamsch Smeer f 22½ a 22¾; Talk-Olij f 30; Patent-Olij f 33½ a kontant.

ANSJOVISCH. Met weinig kooplust; nieuwe f 9¼, 1850 f 8½, 1849 f 8½. *Haring*. Volle f 22, Yle f 13. Noordvisch f 18 a 20 pr. Ton. Rondvisch f 7½.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 19 Sept. Rogge. Daar belangrijke partijen voor verzending en op speculatie tot klimmende prijzen genomen werden, wakkerde ook de kooplust voor consumptie eenigzints aan, en hebben deze mede aan eene verhooging van f 3 en 5 moeten toegeven. Men noteerde: 146/2 ℔ Wittinne f 160 1/m.; 145/2 ℔ Koersche f 159 6/w.; 141/2 ℔ Archangel f 150 1/m.; 145/2 ℔ Koersche en Libau f 161, f 162 6/w., alles in Entrepot, en 144/2 ℔ Windau f 164 6/w., f 165 6/w.; 145/2 ℔ Koersche f 165, 166 6/w., later f 168, f 169 6/w.; 144/2 ℔ Werder f 170, later f 173, 174 6/w., f 175 3/m.; 143/2 ℔ jar. Pernau in consumptie.

Gerst. Behalve een paar onder de hand afgedane partijen, waarvan geen prijs bekend werd, is bij uitslijting verkocht: 129/2 ℔ Koersche f 140 6/w.; 129/2 ℔ Libau f 142 1/m.; 130/2 ℔ Koersche f 140; 131/2 ℔ dito f 142, 143 6/w; 129, 130/2 ℔ Libau f 141, 142, 143 6/w.

Moutwijn werd Zaturdag f 10⅜; tot dien prijs is Maandag belangrijk veel gekocht, volgende dagen werd bijna algemeen geweigerd alzoo af te geven.

Jenever f 14,00. Amst. Proef f 15,25.

UTRECHT, 20 Sept. Tarwe f 7,00 tot 7,60, dito nieuwe f 6,75 a 7,40; dito tarwe-arige f 8,25 a 8,75; Rogge f 6,00 tot f 6,20; Garst f 4,10 tot 4,40; Boekweit f 5,00 tot f 5,30; Haver f 3,00 tot 3,50; Groene Erwten f 9,50 tot f 11,00; Boter f 0,62 tot 0,82, het Ned. pond; L. Kaas f 20 tot f 24 de 100 Ned. ponden.

ALKMAAR, 19 Sept. Tarwe f 7,75. — Rogge f 6,75. — Garst f 4,50. — Haver f 5,50. — Koolzaad f 9,2. — Lijnzaad f 10. — Kanariezaad f 7,75. — Rood Mosterdzaad f 14. — Kaas, kleine f 16,50, middelb. f 17, commissie f 16,75.

MIDDELBURG, 18 Sept. Tarwe. Puike jar. Zeeuws. f 7, mindere f 6,50 a 6,75, puike nieuwe Zeeuws. f 7,50, mindere f 7 a 7,25 naar deugd, dito jarige f 7 a 7,25, zeer enkeld f 7,50, puike nieuwe voor de zaai f 7,75, gewone puike soorten f 7,50 a 7,60, mindere f 7 a 7,25. — Rogge. Puike nieuwe f 5,70, mindere f 5,50. — Gerst. Puike Winter f 4,25 a 4,30, Dito Zomer f 4. — Nieuwe Walch. Witteboonen f 8; Dito Bruineboonen 75 cs. a f 1 lager, puike soort f 9; Dito Paardeboonen f 4,25 a 4,50; Dito Groene Erwten f 5,50 a 5,85, groote f 6 a 6,25 naar kwaliteit. Zeeuws. Paardeboonen mooi en droog f 4,25; Dito Groene Erwten f 5,40. — Koolzaad. Puike soort begin Beurs f 9,20 a f 9,25, later f 9,40 a 9,50. — Raap-Koeken f 54 pr. 1040 stuks.

ZWOLLE, 19 Sept. Tarwe f 7,75 a 8,25. — Rogge f 5,75 a 6,[illegible]. — Garst f 3,50 a f 4,25. — Boekweit f 4 a f 5,20. — Aardappelen f 1,25 a 1,90. — Boter per ⅛ ton f 14 a 14,50; per Ned. ℔ 65 a 80 cs. — Vette Varkens 24 a 27 cs. per Ned. ℔ ruw. — Vette Koeijen 35 a 39 [illegible] per Ned. ℔.

DEVENTER, 19 Sept. Tarwe f [illegible] a 8. — Rogge f 5,50 a 6,00. — Garst f 4,00 a f 4,60. — [illegible] f 3,50. — Boekweit f 4,60 a 5,00. — Boter [illegible] a f 14,00.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds	Rente	19 SEPT. 4½ u. gebl.	20 SEPT. 4½ u.		gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		58 3/16	57 15/16	58⅛	57 15/16
Dito Dito	3	69¼	69 3/16		
Dito Dito	4	90¼	90⅛		
Dito Obligatien O. I.	4		87½		
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½	109⅝			
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.					
Obligatien					
BELGIË, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv.		48 1/16	48		
FRANKRIJK, Obligatien	3	52 5/16			
SPANJE bij *Ardoin* £ 85	5	14 9/16	14¼	14 5/16	
Dito Dito » 510		14 9/16	14 5/16	14⅛	
Dito Onbep. Stukken		14½			
Dito	3	39⅛	38⅞	39	
Dito Binnenl. 2400 P.		34 13/16	34⅝	34 11/16	34⅝
Coup. *Ardoins*		8 1/16	7⅞	7 15/16	
Passive					
Fransche Uitgest.					
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu	4	33 13/16	33 11/16	33¾	
Dito Dito		33⅞	33¾		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	107¼			
Dito Dito 1828 en 1829		105⅞	105⅝		
Cert. bij d°. 1831 en 1833					
Dito	4½	99¾	99¾		
Dito bij *Hope*	4	89½			
Dito bij *Stieglitz en C°.*		89¼			
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van dito					
POLEN, Aand. à fl. 300					
Dito met Lot. » 300					
AMERIKA, Bank-Actiën					
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50	f				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	76⅛	75 3/16	75¼	
Dito	2½				
Dito Nieuwe	2½	39 7/16	39	39⅛	
Dito Nieuwe	5	80⅞	80½ 81	80½	80 9/16
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4	64½	63¾	64	
Aand. met Loting fl. 500	f				
Nieuwe dito » 250					
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.				
BRAZILIË te Londen 1824	5				
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	4½				
MEXICO	5	25 13/16	25 5/16	25 9/16	25⅜
VENEZUELA 6 pCt. nu	3				
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1½				
ECUADOR					
GRIEKEN	5				

Polen, Cert. 4 pCt. 78⅝.

Bij zeer stille markt waren, zoo Binnenl. als vreemde fondsen zeer flaauw gestemd, inzonderheid Metallieken en Spaansche welke, vooral eerstgenoemde, merkelijk sedert gisteren gedaan zijn.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 2½ pCt., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m. f	56½		Livorno	2/m. f	38¾
„	zigt „	56¾		Napels	„ „	80½
Bordeaux	2/m. „	55¾		Petersburg	„ „	1,82½
„	½/m. „	56		Weenen	6/w. „	30½
Madrid	3/m. „	243½		Augsburg	„ „	35¼
Cadix	„ „	244½		Frankfort	„ „	99¼
Sevilla	„ „	241½		Hamburg	2/m. „	35
Bilbao	„ „	242½		„	zigt „	35 3/16
Lissabon	„ „	41½		Londen	2/m. „	11,82½
Porto	„ „	41½		„	zigt „	11,90
Genua	2/m. „	46½		Rotterdam	„	½

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 Sept. Belg. leen. 2½ pc. 51; 5 pc. 98¼; 1840, 5 pc. 99⅛; Spanje Ard. 5 pc. 14 3/16; Binnenl. 3 pc. 34 9/16; Coupons —; Rom. Leening 73½.

PARIJS, 18 Sept. Fransche 3 pc. 56,10; id. 4 pc. —,—; 5 pc. 91,50; 5 pc. N. —,—; Schatk. 4,25; Bank-Actien 2120,—; Belg. 1840, 5 pc. 101⅛; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. 54; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 37; Binnenl. 3 pc. 34½; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 975,—; 1849 —,—; 1851 —,—; Haïti —,—; Rom. Leening 75.

MADRID, 13 Sept. Spanje 3 pc. 35⅞; Ardoins 5 pc. 17; Uitg. Schuld 6⅜; Coupons 8½.

LONDEN, 18 Sept. Cons. kont. — a —; op tijd 95⅞ a 96; Braz. 89 a 91; 1829/39 88 a 90; 1843 — a —; Den. 3 pc. 77 a 78; N. L. 5 pc. 102 a 102½; Ecuador 3 a 3¼; Gren. 14 a 15; Uitgest. 3¼ a 3½; Mexico 25⅞ a 26; Peru 4 pc. 89½ a 90½; Uitgest. 42½ a 43; Portugal 5 pc. 87 a 89; 4 pc. 32¾ a 32⅞; 3 pc. 33 a 34; Rusl. 1822, 5 pc. 111 a 112; (N.) 4½ pc. 101⅛ a 101⅝; Spanje 5 pc. 20⅛ a 20¼; 3 pc. 36½ a 37; Coupons — a —; Passive 5 a 5⅛; Holl. 2½ pc. 58½ a 59; 4 pc. 92 a 92½; Venez. 28 a 30; Uitgest. 10 a 11.

WEENEN, 18 Sept. Met. 4½ pc. 82¼; 5 pc. 93⅞; Bank-Actien 1249.

BERLIJN, 18 Sept. Schuldbr. 3½ pc. 89⅜; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 93½; Pools. 4 pc. 83; Loten fl. 200 19; id. fl. 500 Loten id. fl. 500 84½.

HAMBURG, 18 Sept. Rusl. Eng. Deen. 107½; Stiegl. 4 pc. 82½; Spanje, Ardoins 5 pc. 13⅝; Binnenl. 3 pc. 32¼.

FRANKFORT, 18 Sept. Met. 5 pc. 78⅝; 4 pc. 61⅞; 2½ pc. 40¼; Bank-Actien 1246; Darmst. Loten fl. 50 84; id. fl. 25 28; Badensche Loten fl. 50 59¼; id. fl. 35 34½; Nassausche 26½; Holl. 2½ pc. 58; Werk. Sch. 4 pc. 89¼; Syndic. 3½ pc. 89.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

MINISTERIE VAN FINANTIEN. — *Rentebetaling op het Grootboek der 4 pCts. Nationale Schuld.*

De Minister van Finantien maakt bekend dat de bovenstaande rentebetaling zal geschieden op de navolgende bureaux van het Grootboek der Nationale Schuld, gevestigd te Amsterdam, te weten:

Op het Eerste Bureau:
voor de kapitalen ingeschreven onder Letter A tot en met D;
Op het Tweede Bureau:
voor de kapitalen ingeschreven onder Letter E tot en met K;
Op het Derde Bureau:
voor de kapitalen ingeschreven onder Letter L tot en met R;
Op het Vierde Bureau:
voor de kapitalen ingeschreven onder Letter S tot en met Z;

en wel alleenlijk over het halfjaar, verschijnende 1°. October 1851 van Woensdag den eersten tot en met Vrijdag den tienden dier maand, en vervolgens over al de nog verschuldigde halfjaren, op alle werkdagen (met uitzondering van den Zaturdag) van Maandag den 13 October 1851 tot en met den 15 Februarij 1852.

Tevens worden, overeenkomstig art. 19 van het koninklijk besluit van 18 Mei 1811 (*Staatsblad* n°. 24), voor de tiende of laatste maal opgeroepen de nog niet opgekomen regthebbenden op de renten over het halfjaar, verschenen geweest op 1 April 1847.

OBLIGATIEN BRAZILIE. — De coupons, verschijnende 1 October aanstaande, der leeningen ten laste Brazilie, zullen alsdan bij de verschillende agenten te Londen worden betaald.

PERUAANSCHE OBLIGATIEN. — Door de heeren C. de Murrieta en C°. te Londen is aangekondigd, dat de vijfde coupon der nieuwe obligatien, verschijnende 1 October aanstaande, ten hunnen kantore zal worden betaald.

SCHEEPSTIJDINGEN.

SINGAPORE, 1 Augustus. Het schip Maria Elisabeth, kapt. Jonker, van Londen alhier aangekomen, heeft den 23 Mei en de zeven volgende dagen hevige stormen doorgestaan, en daardoor een groot gedeelte der lading over boord moeten werpen.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 19 Sept. M. Schmidt, Frederika, Drammen.

UITGEZEILD:

TEXEL, 19 Sept. L. Wildschut, Sara, Nickerie. - J. Venster, Drie Gebroeders, Sijra en Smirna. - S. G. Hobma, Twee Gebroeders, Newcastle.

HELVOET, 19 Sept. P. Jerirdin, la Pauline, Rouaan. - H. H. Koster, Argo, Dantzig. - W. A. Backer, Rhederinden, Holmstrand. — Gisteren nog: N. Hoek, Vlashandel, Londen.

SCHEEPS-VRACHTEN.

De Generaal Michiels laadt voor Amsterdam Rijst f 77 en Suiker à 82; De Prins Veldmaarschalk voor Rotterdam Rijst f 77, Suiker f 82 en Arak f 115; De Eendragt voor Rotterdam Rijst à f 77, Suiker à f 80, Tabak à f 90 en Arak à f 115; De Henricus Gerardus voor Amsterdam, zoo men wil in dezelfde verhouding; De Jonge Cornelis is bevracht met Koffij voor Makassar en zal vermoedelijk later zijn chartepartij uit Nederland voor de terugreis afwachten.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 20sten Junij op 27° Z. Breedte, 7° 15' O. L. Jan Pietersz Koen, Kapt. van der Plas, v. Batavia n. Amst.

Den 23sten Aug. op 36° W. L., Mercurius, Kapt. Veeneman, v. Batavia n. Middelburg.

Den 8sten Julij op 6° Z. Breedte, 35° V. Lengte, President Verkonteren, Kapt. Eylerts, van Hartlepool naar Singapore.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

KONINGSBERGEN, Jonge Tammink, Bakker 2,480 sch. Tarwe, Order.

DANTZIG, Hicke, Prins, Prins 2,946 sch. Tarwe, G. H. Burges en Zoon.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 19 September vertrokken naar:

Manheim	J. G. Kroll, Hoffnung.
Mainz	J. B. Hartman, Mainz N°. 3.
Keulen	H. Kalfs, Coln N°. 2.
Frankfort	G. J. Andres, Frankfort N°. 9.
Weesel	J. H. C. de Graef, het Vertrouwen.

Rijnhoogte KEULEN 19 Sept. 10 vt. ½ dm.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT,

Op Maandag 22 September, 's avonds ten vijf ure.

N°. 1. Een Huis, Achterhuis en Erve, Lange Niezel, N°. 690.
2. Een Huis en Erve, Spiegelgracht, N°. 3588.
3. Een Huis, Tuin en Erve, Lauriersstraat, N°. 1215.
4. Een Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Nieuwe Leliestraat, N°. 3101.
5. Een Huis en Erve, Bloemgracht, N°. 2861.
6. Een dito, Heerenstraat, N°. 3815.
7. Een dito, Egelantiestraat, N°. 3853.
8. Twee Huizen en Erven, Pieter-Jakobstraat, N°. 1730 en 1731.
9. Een Huis en Erve, tweede Lindendwarsstraat, N°. 5897.
10. Een dito, Oude Schans, N°. 6149.
11. Een dito, Regt-Boomsloot, N°. 3015.
12. Een dito, Beerenstraat, N°. 301.
13. Een Pakhuis en Erve, Baanbrugsteeg, N°. 2352.
14. Een Huis en Erve, als voren, N°. 2353.
15. Twee Huizen en Erve, eerste Goudsbloemdwarsstraat, N°. 416 en 415.
16. Een Huis en Erve, naast Perc. N°. 15, N°. 414. } te zamen
17. Een dito, Goudsbloemgracht, N°. 889. } in slag.
18. Een dito, Goudsbloemgracht, in den Schoentjesgang, N°. 947.

ADVERTENTIEN.

(1375) Mijne Echtgenoote W. A. WOUTERS bev heden voorspoedig van een *ZOON.*

HENRY VALENTIN

HELMOND, 15 September 1851.

Heden beviel van eene *DOCHTER*, M. E. DE GROO geliefde Echtgenoot van

G. A. J. BEUKERS.

SCHIEDAM, 18 September 1851. (138

(1391) Heden overleed ten mijnen huize, in de ouderdom van bijna 74 jaren, onze waarde Moeder e Behuwdmoeder, Mejufvrouw CATHARINA ELISABET HOUTHUYSEN, Wed. den Heer J. B. VAN DEN BERGH

AMSTERDAM, 17 September 1851. P. W. VAN DEN BERGH Mede uit naam mijner Broede en Zusters.

Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgevi

(1390) Na langdurig lijden en voorzien te zijn ge weest van de H. H. Sacramenten der stervenden, on sliep heden tot mijn en mijner kinderen bittere droe heid, mijn waarde Echtgenoot, den Heer HENRICU BERNARDUS KLOEK, in den ouderdom van rui 62 jaren.

WIJK bij DUURSTEDE, 19 September 1851. J. VAN DE LEEMKOLK Wed. H. B. KLOEK.

(1373) De Notaris DE BRUYN, gevestigd te *Grave* zal voor zijn principaal in het openbaar opveilen e verkoopen: De van ouds gerenommeerde en nog i werking zijnde **BIERBROUWERIJ** te *Reek*, me HUIS, PAARDENMOUTMOLEN, SCHUUR, KOE- e PAARDENSTAL en ERF, TUIN, BOOMGAARD e BOUW- en WEILAND, te zamen groot 9 bunders aldaar in de kom der gemeente gelegen, en in de n bijheid van de Rivier *de Maas* en den Straatweg va *Grave* naar *'s Bosch*, zullende eerst in drie koopen e vervolgens in massa geveild worden.

De verkooping zal geschieden ten Herberge van C. D BRUYN te *Reek*, op Donderdag den 16 October 1851 provisioneel, en op Donderdag den 30 October 1851 ten Herberge van H. VAN DER MEULEN aldaar, finaa telkens des namiddags om 4 uren.

Nadere informatien te bekomen ten kantore van h vengemelden Notaris en van den Notaris VERSTRAATEN *Mil*, mits brieven *franco.*

Wordt gevraagd tegen November e. k. bij ee Pastoor in 't Boerenland va Leyden, eene Katholijke **DIENSTBODE**, als mei alleen, doch ondergeschikt aan eene andere. Vereischt zijn braaf van gedrag en goed van humeur, omtre de 25 jaren, gezond en sterk van gestel en tamelij goed kunnende koken, het loon zal zijn naar bekwaam heid. Nader in persoon of schriftelijk te informeren b den Boekhandelaar G. J. VAN LEEUWEN, Haarlemstraat t Leyden. Brieven *franco.* (138

(1366) Ondergeteekende Boekhandelaar te *Arnhem* heeft de eer zijne geachte Begunstigers te berigten, da zijn Winkel thans voorzien is van eene ruime sorterin van **GEBEDENBOEKEN** voor Katholijken, bijn alle van de nieuwste uitgave, in ordinaire en best banden; welke banden, wat sterkte en netheid betref den toets kunnen doorstaan. Alsmede zijn tegen zee billijke prijzen verkrijgbaar zeer schoone **BID-** of **GE-DACHTENISPRENTJES**, naar den laatste smaak; en hetgeen verder de Boekhandel oplevert.

Voorts kan men bij mij inteekenen op Couranten Tijdschriften en Boekwerken; Advertentien in Couranten en Dagbladen kan men bij mij doen plaatsen voo denzelfden prijs als bij de Uitgevers-zelven; terwijl med alle bestellingen, tot het vak van Boekdrukkerij behoorende, door mij tot de billijkste prijzen worden aangenomen.

Mij bij voortduring in uwe gunst en recommandati aanbevelende, noem ik mij met achting,

J. H. J. SCHIKHOFF,

ARNHEM, 13 Sept. 1851. *Boekh.*

Tevens maak ik van deze gelegenheid gebruik, mijn Begunstigers te verwittigen, dat bij mijne *goedkoop* en *gemakkelijke* **LEESINRIGTING** van *Courante* en *Tijdschriften*, ook nog is opgerigt, eene *lezing va Boekwerken*, vooral van de laatste uitgave; en dat nu in staat gesteld ben, mijne **LEESINRIGTIN** in de omstreken der stad, waar men zulks verlang op dezelfde voorwaarde, ook te kunnen oprigten. Prospectussen zijn gratis bij den ondergeteekende te b komen.

J. H. J. SCHIKHOFF

ARNHEM, 13 Sept. 1851. *Boekh.*

Oeverstraat, Wijk B. N°. 11

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitge